

**Audition Test Syllabus (2022-2023)**  
**For M.A. THEATRE AND TELEVISION**

**Department of Theatre and Television, Punjabi University, Patiala**

**Part - A**

1. ਆਡੀਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਨਾਟਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨਾਟਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ :-  
 1. ਕਣਕ ਦੀ ਖੱਲੀ - ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ (ਪੰਜਾਬੀ)      2. ਅਸ਼ਰ ਦਾ ਇਕ ਦਿਨ - ਮੋਹਨ ਰਾਕੇਸ਼ (ਹਿੰਦੀ)

Each student should thoroughly read one of the following plays for audition Test:-

1. Kanak Di Balli - Balwant Gargi (Punjabi), 2. Ashar Ka Ek Din - Mohan Rakesh (Hindi)

**Part - B**

2. ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਵਾਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੰਵਾਦ ਆਡੀਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਆਵੇਗਾ।  
 Each student will prepare one of the following speeches for audition Test.

**(Punjabi)**

① ਕਾਬੂ : ਭੱਠੀ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹ ਨਾ ਦੇਹ। (ਕਾਬੂ ਭੜਕ ਕੇ ਉਠ ਪੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ)। ਮੈਂ ਇਸ ਭੱਠੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸਾਂ। ਮੇਰਾ ਬਾਪ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤੀਕ ਇਸੇ ਭੱਠੀ ਉੱਤੇ ਲੋਹਾ ਚੁੱਟਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਪਲੇਗ ਪਈ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦੌੜ ਗਏ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪਰਲੇ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ਖੁੱਗਿਆਂ ਪਾ ਲਈਆਂ। ਪਰ ਮੇਰਾ ਬਾਪ ਇਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਥੜੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਗੂੰਜਦੀ ..... ਉਹ ਆਖਦਾ, ਚੂਹੇ ਲੋਹੇ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਅੰਤ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪਲੇਗ ਨੇ ਲੈ ਲਿਆ। ਮਾਂ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲ ਵਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਸ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸਾਂ..... ਸਰਕਾਰੀ ਲੋਕ ਆਏ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਲੇਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਘਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਬਣ ਗਏ। ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਹਥੜਾ ਚਲਾਉਣਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਹਥੜਾ, ਛੈਣੀ ਤੇ ਸੰਨ੍ਹੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਿਡੌਣੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦਾ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ। ਭੱਠੀ ਉੱਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੁਹਾਰ ਬਣ ਗਿਆ।

② ਬੈਣੇ : ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਹਰਨਾਮੇ ਦੇ ਘਰ ਸਿਆਪੇ ਤੇ ਗਈ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਜੁਆਨ ਪੁੱਤ ਮਰਿਆ ਤੇ ਤੂੰ ਦੋ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਮੁੜਨਾ। ਉਹੀ ਮਰਾਸਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੇਹੜੇ ਵਿਚ ਖੜੀ ਸਿਆਪਾ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਪੁ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਦੀਪ ਆਪਣੇ ਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ। ਮੈਂ ਇਕੱਲੀ ਸੀ ਘਰ ਵਿਚ... ਕਈ ਜੁਗਾਂ ਪਿਛੋਂ ਇਕੱਲੀ... ਦੂਰੋਂ ਮੈਂ ਸਿਆਪੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੀਵੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਪਿੱਟਣ ਲਗੀਆਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੱਚੀ ਕੰਧ ਟੱਪ ਕੇ ਵਾੜੇ ਵਿਚ ਚਲੀ ਗਈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਸਰਬਣ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਮਿਲੀ। ਜੁਗਾਂ ਤੋਂ ਦੱਬੀ ਹੋਈ ਅੱਗ ਮੱਚ ਉਠੀ। ਮੇਰੀ ਕੁੜਤੀ ਦੇ ਬੀੜੇ ਟੁਟੇ... ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਸੋਕ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਸਾਹ ਮੇਰੇ ਸਾਹ ਵਿਚ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਪਸ਼ੂਆ ਦਾ ਸਾਹ, ਤੂੜੀ ਦੀ ਹੁਮਕ ਮੇਰੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਖਿਲਰ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਸ਼ੇਰ ਗੁਆਚ ਗਏ।

③ ਜੱਜ : ਅਲੀ ਮੁਹੰਮਦ ਜੀ ਕੋਈ ਆਪਕੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਪੈ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਆਜ ਕੇ ਬਾਦ ਤੇ ਇੰਮੇਸ਼ਨਲ ਮਤ ਹੋਈਏ, ਐਰ ਗੁੱਸਾ ਭੀ ਮਤ ਕੀ ਜੀਏ। ਏਕ ਕਿਤਾਬ ਹੋ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਇਸਕੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਕੀ ਕੁਛ ਫੋਟੋਕਾਪੀਜ ਕਰਵਾ ਲੀਜੀਏ ਦੋ ਚਾਰ, ਐਰ ਜੋ ਭੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਉਸੇ ਪਕੜਾ ਦੀਜੀਏ ਏਕ ਪੰਨਾ। ਉਸਕੇ ਬਾਦ ਭੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੋ ਤੇ ਹਮ ਸੰਭਾਲ ਲੋਗੇ। ਕਯਾ ਹੋ ਜੇ firings elements ਹੋ ਇਨ ਪੈ ਰੀਐਕਟ ਕਰਕੇ ਆਪ ਇਨੋ ਮੇਨ ਸਟਰੀਮ ਮੈ ਲਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਪਕੇ ਭਾਈ ਕੀ ਮੋਤ ਹੋ ਗਈ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕੇ ਦੰਹਾਨ। ਮੈਂ ਐਰ ਕੋਰਟ ਦੁਖੀ ਹੋ ਇਸ ਲੇਸ ਕੇ ਲੀਏ। ਐਰ ਸਾਥ ਮੈਂ ਗੁੱਸਾ ਭੀ ਹੋ ਕਿ ਆਪ ਅਪਨੇ ਲੜਕੇ ਪਰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰਖ ਪਾਏ। ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਰਖ ਪਾਨੇ ਕੀ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਤੇ ਹੋ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਸੰਭਾਲੀਏ ਅਪਨੇ ਲੜਕੇ ਕੋ। ਕਿਸਾਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੋ, ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੋ, ਬੁਸਟਰ ਐਟੀਨਾ ਕਯਾ ਲਗਾਤੇ ਹੋ ਸੰਭਾਲੀਏ। ਇਸਲਾਮ ਕੇ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਪਰ ਅਪਨੇ ਬਿਜਨੇਸ ਐਰ ਪੋਲਟਿਕਸ ਕੇ ਲੀਏ ਯੋ ਇਸਲਾਮ ਕਾ ਮਿਸਯੂਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਐਕਨੈਲਿਜ਼ ਕਰ ਲੋ ਹਮ ਲੋਗ ਤੇ ਇਸਾਸੇ ਬਹਨੇ ਕਾ ਰਾਸਤਾ ਭੀ ਨਿਕਲ ਆਏਗਾ... ਦਾਨਿਸ਼ ਜੀ... ਅਪਨਾ ਹਾਸਾ ਸਾਫ਼ ਕੀਜੀਏ ਦੁਨੀਆਂ ਪੁਦ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ... ਸੰਤੋਸ਼ ਆਨੰਦ ਜੀ ਇਸ ਕੋਰਟ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਦਾਦਾ ਕੋ ਦਾਦਾ ਕਾ ਨਮ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੋਗਾ ਪਰ ਸਾਤਵੀ ਸਦੀ ਮੈਂ ਬਿਲਾਲ ਨਮ ਕਾ ਏਕ ਆਦਮੀ ਹੂਯਾ ਯਾ ਉਸੇ ਤਿਸਕਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਹਮ। ਐਸੇ ਸੋਲਦ ਕਰੇਗਾ ਹਮ 2018 ਕੀ ਪ੍ਰੋਬਲਮਜ਼ ? ਕੋਨ ਪਹਿਲੇ ਆਯਾ ਕੋਨ ਬਾਦ ਮੈਂ ਆਯਾ 500 ਸਾਲ ਬਾਦ ਹਮ ਯੋ ਤਿਸਕਸ ਕਰੇਗੇ ਤੇ 5000 ਸਾਲ ਪੀਛੋਂ ਹਲੇ ਜਾਏਗੇ। ... ਬੰਬ ਬਲਾਸਟ ਤੇ ਟੋਰਿਜ਼ਮ ਹੋ। ਪਹਾਸ ਐਰ ਚੀਜੋ ਹੋ ਜੋ ਟੋਰਿਜ਼ਮ ਹੋ। ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਭਾਸ਼ਣ ਮਤ ਹੋਨੇ ਦੇਨ, ਸੰਸਦ ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਮਤ ਹੋਨੇ ਦੇਨ। ਯੋ ਸੰਭਾਲ ਲੀਯਾ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਸੰਭਲ ਜਾਏਗਾ। ਐਰ ਹਮ ਕੋ ਜਥ ਭੀ ਕੋਈ ਹਮ ਐਰ ਵੱਧ ਮੈਂ ਬਾਂਟਨੇ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਹਮ ਅੱਛੇ ਹੋ ਵੱਧ ਬੁਝੇ-ਚੋ, ਤੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਕੋਲੋਡਰ ਦੇਖ ਲੀਜੀਏ ਗਾ ਕਿ ਇਲੋਕਸ਼ਨ ਮੈਂ ਕਿਤਨਾ ਟਾਈਮ ਬਚਾ ਹੈ ... ਅਲੀ ਮੁਹੰਮਦ ਜੀ ਆਪਕੇ ਬਾਇੰਜਤ ਬਰੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ ਮੈਂ।

*(Signature)*  
 ਮੁਖੀ,  
 ਥੀਏਟਰ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਵਿਭਾਗ,  
 ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

(Hindi)

6

गल्लिका

नहीं, तुम काशी नहीं गये। तुमने सपना नहीं लिया। मैंने इसलिए तुमसे यहाँ से जाने के लिए नहीं कहा था। ...मैंने इसलिए भी नहीं कहा था कि तुम जाकर कहीं का शासन-भार संभालो। फिर भी जब तुमने ऐसा किया, मैंने तुम्हें शुभकामनाएँ दीं - यद्यपि प्रत्यक्ष तुमने वे शुभकामनाएँ ग्रहण नहीं कीं। मैं यद्यपि तुम्हारे जीवन में नहीं रही, परन्तु तुम मेरे जीवन में सदा बने रहे हो। मैंने कभी तुम्हें अपने से दूर नहीं होने दिया। तुम रचना करते रहे, और मैं समझती रही कि मैं सार्थक हूँ, मेरे जीवन की भी कुछ उपलब्धि है। और आज तुम मेरे जीवन को इस तरह निरर्थक कर दोगे? तुम जीवन से तटस्थ हो सकते हो, परन्तु मैं तो अब तटस्थ नहीं हो सकती। क्या जीवन को तुम मेरी दृष्टि से देख सकते हो? जानते हो मेरे जीवन के ये वर्ष कैसे व्यतीत हुए हैं? मैंने क्या-क्या देखा है? क्या से क्या हुई है?

2) कालिदास

मैंने बहुत बार अपने सम्बन्ध में सोचा है गल्लिका, और हर बार इस निष्कर्ष पर पहुँचा हूँ कि अधिकांश ठीक कहती थी। मैं यहाँ से क्यों नहीं जाना चाहता था? एक कारण यह भी था कि मुझे अपने पर विश्वास नहीं था। मैं नहीं जानता था कि अगाध और गर्वना का जीवन व्यतीत करने के बाद प्रतिष्ठा और सम्मान के वातावरण में जाकर मैं कैसा अनुभव करूँगा। मन में कहीं यह आशंका थी कि वह वातावरण मुझे छू लेगा और मेरे जीवन की दिशा बदल देगा... और यह आशंका निराधार नहीं थी। तुम्हें बहुत आश्चर्य हुआ था कि मैं काश्मीर का शासन संभालने जा रहा हूँ? तुम्हें यह बहुत अस्वाभाविक लगा होगा। परन्तु मुझे इसमें कुछ भी अस्वाभाविक प्रतीत नहीं होता। अभावपूर्ण जीवन की यह एक स्वाभाविक प्रतिक्रिया थी। सम्भवतः उसमें कहीं उन सबसे प्रतिशोध लेने की भावना भी थी जिन्होंने जब-तब मेरी भर्त्सना की थी, मेरा उपहास उड़ाया था।

3)

जज: अली मुहमद जी कोई आप की दाढ़ी पे सवाल उठाए आज के बाद तो इमोशनल मत होइये, और गुस्ता भी मत कीजिये। एक किताब है भारत का संविधान। इसके पहले पन्ने की कुछ फोटोकॉपी करा लीजिये दो-चार, और जो भी सवाल उठाये उसे पकड़ा दीजिये एक पन्ना। उसके बाद भी परेशान करे तो हम संभाल लेंगे। क्या है यह firings elements हैं इन पे रियेक्ट करके आप इनको मैन स्ट्रीम में ला रहे हैं। आपके भाई की मौत हो गयी इस मुकदमे के दौरान। मैं और कोर्ट दुखी हैं इस लॉस के लिए। और साथ में गुस्ता भी हैं कि आप अपने लड़के पर नज़र नहीं रख पाए। नज़र न रख पाने की कोई सजा तो है नहीं। पर सम्भालिए अपने लड़के को। किससे मिलते हैं, क्या करते हैं, बूस्टर ऐंटिना क्या लगाते हैं... सम्भालिए। इस्लाम के एजेंट नहीं हैं आतंकवादी पर अपने विज़नेस और पोलिटिक्स के लिए यह इस्लाम का मिसयूज कर रहे हैं। इस बात को एकनॉलेज कर लें हम लोग तो इससे बचने का रास्ता भी निकल आएगा। ... दानिश जी... अपना चश्मा साफ कीजिये दुनिया अपने आप साफ़ हो जाएगी। ... संतोष आनंद जी इस कोर्ट में किसी को अपने दादा के दादा का नाम नहीं पता होगा पर सातवीं सदी में बिलाल नाम का एक आदमी हुआ था उसे डिसकस कर रहे हैं हम। ऐसे सॉल्व करेंगे हम 2018 की प्रोब्लेम्स? कौन पहले आया कौन बाद में आया 500 साल बाद हम यह डिसकस करेंगे तो 5000 साल पीछे चले जायेंगे। ... बंब बलास्ट तो टेररिज्म है, पचास और चीजें हैं जो टेररिज्म है। मंदिर में भाषण मत होने देना, सांसद में पूजा मत होने देना। यह संभाल लिया तो बाकी सब संभल जायेगा। और हम को जब भी कोई हम और वो में बांटने की कोशिश करे कि हम अच्छे हैं वो बुरे हैं, तो घर जा के कैलेंडर देख लीजिएगा कि इलेक्शन में कितना टाइम बचा है। अली मुहमद जी आपको वाइज़रत बरी करता हूँ।

Wes  
धर,

षीटेडर अडे टेलीविजन डिबार्ज,  
पंजाबी यूनिवर्सिटी, पटियाला